

Sag, bliver det nødvendigt, at vi nu søge at tilvejebringe Oplysninger ved et Udvalg om, hvorvidt man mener at kunne anbefale Rigsdagen at gaa med til dette Forslag eller ikke. Dermed skal jeg slutte og gentage min Henstilling til Flertallet, at man i Aar vil gaa til at overlade denne Sag til et særligt Udvalg.

Rørdam: Det foreliggende Forslag har, som man ser af Motiverne, allerede været forelagt i de to foregaaende Samlinger uden at bringes videre. Den Tanke, som ligger til Grund for dette Lovforslag, er, at Staten bør tilvejebringe sunde og gode Boliger for sine Arbejdere. Det er en Tanke, som har min fulde Sympati og Tilslutning. Jeg ved godt, at man fra anden Side har rejst det Spørgsmaal, om det ogsaa er tidssvarende nu at give Statens Arbejdere Boliger, om man ikke hellere bør give dem Huslejegodtgørelse. Over for denne Sag vil jeg sige, at for mig staaer det saaledes, at man i meget høj Grad staaer sig ved, at Staten giver sine Arbejdere Boliger. Jeg er ikke i Tvivl om, at hvis man giver dem Huslejegodtgørelse, vil denne i mange Tilfælde blive brugt til andre Ting end til at skaffe sig sunde og gode Boliger. Hvis man ser hen til, hvorledes en stor Mængde forholdvis vellønnede private Arbejdere bo, ser man, at Boligen ikke staaer i Forhold til den Løn, de faa, idet mange foretrække at bruge deres Penge til andre Ting i Stedet. Naar man ved, hvor megen Betydning det har at have en sund Bolig, er det min Overbevisning, at man har Lov at sige, at Staten staaer sig ved som en Del af Lønnen at skaffe Arbejderne Bolig.

Naar man staaer over for et saadant Forslag som dette, kunde der være Grund til at overveje mange forskellige Spørgsmaal. Der er ingen, som endnu ved, hvorledes Forsvarskommissionen vil ordne hele vor Marines Forhold, derfor kunde der være Grund til at overveje Spørgsmaalet, om dette Forslag i Øjeblikket, saaledes som det foreligger, kan gennemføres. Det undrer mig derfor noget, at det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) er saa ganske overordentlig

ivrig for at faa dette Forslag gennemført. De Herrer Socialdemokrater ønske jo vor Flaade afskaffet eller i hvert Fald indskrænket til et meget lille Minimum. Naar man derfor ser, det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds er en ivrig Talsmand for at faa opført Boliger for Søværnet paa Orlogsværftets Grund, saa staaer det i stærk Modsigelse med Socialisternes Program. Jeg kan ikke tænke mig, hvad det ærede Medlem vil bruge disse Boliger til, som for en stor Del ere for det tjenstgørende Mandskab ved Flaaden, naar hans Partifæller have gennemført Programmet med Afskaffelse af Flaaden. Det er jo givet, at Forholdene i Nyboder ikke ere som de burde være i mange Henseender. Husene derude ere gamle Huse, daarlige Huse, som det er udviklet i Motiverne til dette Lovforslag. Naar det imidlertid fremhæves i den socialdemokratiske Presse, at disse Boliger ere saa forfærdelig elendige, at det er en Skandale, og at der hersker saa megen Sygdom, saa tror jeg, at man gaar for vidt. Jeg tror, at selv om det er daarlige Boliger, som findes i Nyboder, er Sygdommen der ikke nær saa stor som i de omgivende Kvarterer i København. Det er min Overbevisning, at de efter Omstændighederne ere nogenlunde, skønt jeg skal erkende, at de kunde være meget bedre, men naar man skal fremme denne Sag, maa man underkaste den en grundig og nøje Overvejelse. For det første er det meget store Summer, Forslaget gaar ud paa, dernæst kunde der være andre Spørgsmaal at tage op til Overvejelse. Jeg har f. Eks. hørt fremsætte den Mening, at Københavns Kommune vilde, naar Nyboder blev revet ned, gøre Fordring paa den Grund, hvorpaa Nyboder ligger. Det menes, at Kommunen har en vis Ret til at faa den ifølge gammel Overenskomst. Hvorvidt det forholder sig saaledes, er et Spørgsmaal, som jeg ikke skal have nogen Mening om, men det er et Spørgsmaal, som maa grundig undersøges og overvejes. Hvis det er saaledes, at Københavns Kommune har Krav paa den Grund, saa er der for Staten forholdsvis ringe Anledning til at flytte Nyboder andetsteds hen. Jeg tror ikke, det forholder sig saaledes, jeg